

bringer, maa gaa ud af Folketirken; man kan ikke paa den Maade blande sig ind i et Religions-samfunds egne Anliggender". Og saa slutter det ærede Medlem med: „Det er min Mening, at med Hensyn til Folketirkens indre Anliggender har den lovgivende Magt i Staten ingen Myndighed. Det vilde jo ogsaa være befjnderligt, om denne lovgivende Magt, der efter Bestemmelserne for Valgberettigelse og Valgbarhed kan være sammensat af Medlemmer af alle Confessioner og alle Trosbekjendelser, skulde have den afgjorende Myndighed med Hensyn til Kirkens indre Forhold; jeg kan ikke begribe, at Noget kan mene, at det kan gaa an. Jeg maa her tillade mig at yttre, at naar Folketirkens Forfatning er ordnet ved Lov, og en Kirkebestyrelse, en Kirkesynode, eller hvad man nu vil kalde den, er valgt, skulle vi til den Tid respektere den, saa skulle vi indrømme den al den mulige Myndighed, den kan tilkomme, og anerkjende denne Myndighed." Man vil der se det Standpunkt fuldstændigt hævdet, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds og jeg forsvare. Den, der ikke har kunnet følge med under Dplæseringen, vil kunne finde det Dplæste paa 3die Side af det Skrift, jeg har tilladt mig igaar at lade omdele til Thinget. Grundlovens Bestemmelse om Religionsfrihed maa staa over de øvrige Religionsparagrafer. Grundlovens § 76, som siger, at Borgerne have Ret til at forene sig i Samfund for at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbevisning, maa give ethvert Religions-samfund overveiende Ret over Alt, hvad der vedrører Samfundets indre Forhold. Vel maa Staten bevare en Tilsynsret og det i særlig Grad med Folketirken og dens Grundforfatning, men der er langt derfra til ved ganske sporadiske Rigsdagslove uden Forholdet til Trossamfundet at komme ind paa alle de indre og dybtgaaende Spørgsmaal i de enkelte Trossamfund, f. Ex. paa alle Spørgsmaalene ved Besættelsen af Præsteembederne. Jeg gad vidst, om det ærede Thing vilde tro sig berettiget til at komme

saaledes ind paa de detaillerede Spørgsmaal ved Besættelsen af Præsteembederne i det mosaiske eller det katolske Religions-samfund, og som de have deres eiendommelige Grundsetninger om Besættelsen af Præsteembedet, saaledes har den evangelisk-lutherske ogsaa sine Grundsetninger. Det har, alt længe glædet mig at se, hvorledes Oberst Tscherning i en Række af Aar har forfægtet det Standpunkt, at Rigsdagen skal træde tilbage og lade Folketirken selv ordne sine indre Anliggender. Vil Rigsdagen være Synode, saa føres vi dybere og dybere ind i Statskirken, og der kommer da den Dag, da der ikke til denne Forsamling kan vælges Medlemmer af nogen anden Trosbekjendelse end den evangelisk-lutherske; thi det er da en Selsfølge, at man vil have Folketirkens Interesser repræsenterede, og saa skyder man de andre Trosbekjendere bort fra Valgbarhed, og dermed vil et af Grundlovens allerdybeste Principer, Principet om Religionsfrihed, paa det Utidberligste være krænklet.

Formanden: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds har begjært Ordet, for en kort Bemærkning. Det ærede Medlem har havt Ordet to Gange, men under Forudsætning af, at Thinget ikke vil have Noget derimod, skal jeg give det ærede Medlem Ordet.

Wintber: Det er en besjnderlig Misforstaaelse af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) af, hvad jeg har sagt, der nøder mig til at begjære Ordet. Det ærede Medlem sagde nemlig, at jeg selv saa tidt havde fremsat Forslag, som jeg vidste ikke kunde gaa igjennem i een Samling, og derfor maatte jeg ikke forlange af dem, at de ikke gjorde det Samme. Derksom jeg havde sagt noget Saa-dant, saa havde det ærede Medlem fuldkommen Ret; men jeg sagde, at naar man ikke ved sine Indrømmelser kunde vinde Regjeringen for sig, og man altsaa vidste, at man ikke